

Heeft 11 juli nog zin?

STANDPUNT VTBKULTUUR

Door JOHAN VAN DEN DRIESSE, nationale voorzitter vtbKultuur, johanvandendriessche@vtbkultuur.be

Heeft het zin dat Vlaanderen volgende maand feest naar aanleiding van een veldslag die zo'n 700 jaar geleden plaatsvond? De Guldensporenslag heeft een meervoudige betekenis, in de eerste plaats militair-historisch. Een niet-professioneel volksleger verslaat de meest prestigieuze beroepsstrijdmacht uit die tijd. Er is ook een sociaal-economische betekenis. De steden vormden toen een referentiepunt voor economische vooruitgang en de zege in die veldslag was een veruitwendiging van die macht. Verder is er de nationalistische betekenis: niet het nationalisme dat wij vandaag kennen maar op kleinere schaal, regionalistisch en stedelijk, veruitwendigd door de drang naar zelfstandigheid van de bewoners van het graafschap Vlaanderen. Op cultureel vlak spreken wij dankzij de Guldensporenslag in Vlaanderen nog steeds Nederlands. Voor die slag bestond het dreigement om de Vlaamse volkstaal te vervangen door het Frans. Na de slag werden bijvoorbeeld de rekeningen niet meer opgesteld in het Latijn maar in het Nederlands.

Tenslotte is er de democratische betekenis. Deze veldslag vormde een hoogtepunt in de lange weg naar volkssoevereiniteit en was een mijlpaal voor de democratie. De oligarchie van adellijke burgers in de steden werd vervangen door een democratisch bestuur. Of met andere woorden de emancipatie van bevolkingsgroepen, zoals de ambachten, gilden en boeren die verstoken waren gebleven van de nodige rechten. De invloed van 11 juli 1302 reikte dan ook verder dan het Graafschap Vlaanderen. Ook in Noord-Nederlandse steden, Schotland, Duitsland en Zwitserland zou de evolutie die zich voltrokken had in het Graafschap Vlaanderen navolging krijgen. Er kan dus gesteld worden dat de veldslag een episode was uit een klassenstrijd.

11 juli is een symbool geworden voor de ontwikkeling van de eigenheid van het moderne Vlaanderen van eenieder die tot de Vlaamse Gemeenschap behoort. Het gaat uiteindelijk niet om wat er in 1302 gebeurde, maar wel om het feit dat de Vlamingen erin geslaagd zijn hun gezamenlijke identiteit en zelfrespect terug te winnen.